

Om lærlinguddannelsernes indhold er det anført, at koordineringen mellem uddannelserne på virksomhederne og skolerne ofte kunne være bedre, og at der i visse tilfælde synes at mangle en tilstrækkelig planlægning af og instruktion under oplæringen på virksomhederne. Den stigende specialisering vil tillige i mange tilfælde gøre det vanskeligt for den enkelte virksomhed at give en tilstrækkeligt afrundet uddannelse. På den anden side dækker nogle lærlinguddannelser for stort et beskæftigelsesområde, således at uddannelsen er for omfattende i relation til visse af de arbejdsfunktioner, den sigter imod. I den skolemæssige del af undervisningen lægges der efter udvalgets opfattelse for lidt vægt på undervisning i almene fag, hvilket bl. a. skaber uddannelsesmæssigt skel over for de unge, der vælger en boglig uddannelse.

Endelig finder udvalget, at der er for ringe sammenhæng og fleksibilitet i det nuværende uddannelsessystem for 16-19 (20)-årige som helhed.

b. Forslag til nyt system på længere sigt.

Udvalget har på grundlag af den forannævnte folketingsbeslutning af 30. maj 1969 udarbejdet en model for indpasning af de faglige grunduddannelser i det samlede uddannelsessystem.

I modellen er uddannelsessystemet som helhed forudsat opdelt i tre hovedniveauer, nemlig

- 1) den almene grundskole, der omfatter folkeskolens 1.-9. skoleår, eventuelt suppleret med et 10. skoleår i folkeskolen eller tilsvarende skoleformer,
- 2) de gymnasiale uddannelser, d. v. s. de uddannelser, hvortil der er adgang efter gennemgang af folkeskolen, nemlig dels gymnasie- og HF-uddannelserne, der sigter mod videreuddannelse, dels de uddannelser, der sigter både mod erhvervmæssig beskæftigelse og mod videreuddannelse, og som udvalget betegner erhvervs-gymnasiale uddannelser,
- 3) de eftergymnasiale uddannelser, der omfatter samtlige uddannelser, der bygger på en gennemgået gymnasial uddannelse.

De erhvervs-gymnasiale uddannelser foreslås indledet med en 1-årig basisuddannelse inden for hvert hovederhvervsområde. Basisuddannelsen skal give de uddannelsessøgende en realistisk erhvervs- og uddannelsesvejledning, en grundlæggende undervisning inden for hovederhvervsområdet samt en almindelig og alment kompetencegivende undervisning i fortsættelse af undervisningen i folkeskolen. Basisuddannelsen vil overvejende foregå på skole eller med udgangspunkt i en skole.

Efter afslutningen af basisuddannelsen skal de uddannelsessøgende gennemgå en fortsat almen og uddybende faglig undervisning inden for en uddannelsesgren eller et fagspeciale. Varigheden af denne del af undervisningen vil afhænge af forholdene inden for de enkelte erhvervsområder. Uddannelsen kan eventuelt deles i trin, efter hvilke de uddannelsessøgende kan forlade den med en anerkendt erhvervskompetence. Under den fortsatte uddannelse lægges der afgørende vægt på en vekseluddannelse mellem skole og virksomhed (praktikophold), idet der må sikres den fornødne sammenhæng mellem de to uddannelsesformer.

Uddannelserne skal tilrettelægges således, at der bliver mulighed for overgang til andre uddannelser med mindst muligt tidstab, ligesom der bør åbnes adgang til som valgfrie fag at vælge kompetencegivende uddannelseselementer inden for andre uddannelser, herunder anden gymnasial uddannelse.

I forbindelse med opbygningen af et erhvervs-gymnasialt uddannelsessystem forudsættes der etableret et efteruddannelsessystem og et system af specialkurser.

c. Forslag til gradvis overgang til det nye system.

I 1975 skal det som foran nævnt efter folketingsbeslutningen kunne tilbydes de unge, der forlader folkeskolen, at påbegynde en bred faglig grunduddannelse. En sådan indgår netop i det foreslåede nye system, men da det ikke vil være praktisk muligt på én gang at overgå til dette, og da det må anses for hensigtsmæssigt at få mulighed for at indhøste erfaringer med hensyn til, hvordan det foreslåede system bedst tilrettelægges i praksis, har udvalget vedrørende de faglige grunduddannelser foreslået, at der tilvejebringes lovhjælp for at iværksætte uddannelsesforsøg inden for de enkelte hovederhvervsområder. Det er tanken, at disse forsøg gradvis skal udvides til at omfatte et stadig større antal unge, og det må forventes, at antallet af unge, der går ind i de nuværende lærlinguddannelser, vil dale i takt hermed.

Det er af udvalget foreslået, at loven tages op til revision i folketingssamlingen 1974-75.

III. Betænkning fra lovudvalget.

På grundlag af redegørelsen fra udvalget vedrørende de faglige grunduddannelser af februar 1971 har lovudvalget afgivet 1. betænkning af 26. april 1971 om erhvervsfaglige grunduddannelser (betænkning nr. 612). I denne betænkning er redegørelsen fra udvalget vedrørende de faglige grunduddannelser optaget som bilag.